



# SONKAJÄRVI

## KAAVOITUSKATSAUS 2024



## 1. YLEISTÄ

Sonkajärven kunta on toteuttanut asuinkuntastrategiaa, jossa tavoitteena on luoda kuntalaisille mahdollisuus elää hyvää elämää. Sonkajärven vahvuutena on kaunis, turvallinen ja inhimillisen kokoinen asuinympäristö. Kunnan tavoitteena on järjestää kaikille kuntalaisille hyvät ja helposti saavutettavissa olevat palvelut. Tämä koskee mm. sosiaali- ja terveyspalveluita, kouluja, päivähoitoa, kirjastoa ja liikuntamahdollisuuksia. Kunnan vuokratyöyhtiö Sonkakoti Oy tarjoaa erilaisiin asumistarpeisiin sopivia vaihtoehtoja. Sonkajärven kunta kehittää koko aluettaan ja kylien kehittäminen on maaseutumaisilla alueilla tärkeää. Sonkajärven ja Sukevan taajamien palvelujen säilyminen ja kehittäminen on kaikkien kylien elinvoimaisuuden ehto.

Tahtotilana on, että Sonkajärvellä on mahdollisuus hyvään elämään, yrittämiseen, työn tekoon ja harrastuksiin.

Kunnan harjoittamia maapoliittisia keinoja ovat:

- aktiivinen maanhankinta
- kaavoitusmahdollisuuksien hyväksikäyttö
- korkeatasoiset asuinalueet
- rantarakentamisen mahdollisuudet
- maaseutukylien kehittäminen
- myönteisen kuntakuvan luominen.

Kirkonkylän ja Sukevan asemakaava-alueilla on yhteensä 46 vapaa-ajan kunnan omistamaa omakoti- tai rivitalojen rakennuspaikkaa.

## 2. RAKENNUSJÄRJESTYS

Rakentamista kunnassa ohjataan 1.1.2020 voimaan tulleella rakennusjärjestyksellä, jonka on yhteinen Iisalmen, Kiuruveden, Lapinlahden ja Vieremän kanssa.

## 3. POIKKEAMISLUPIEN KÄSITTELY

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) muuttui 1.4.2016 siten, että rakentamisen poikkeamislupien käsittely siirtyi kunnan päätettäväksi. Lupaharkinnan perusteet eivät muuttuneet.

Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen MRL:ssä säädetystä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta (MRL 171 §).

Kunta voi jatkossa myöntää esim. kaavoittamattomien ranta-alueiden poikkeamisluvat.

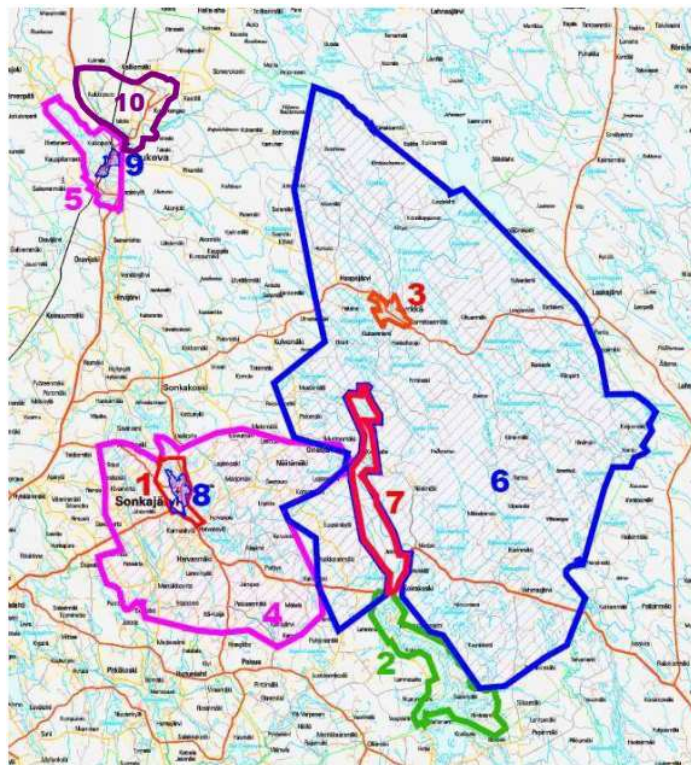
MRL:n uusin merkittävä muutos astui voimaan 1.5.2017. Muutos kasvatti kunnan vastuuta kaavoituksessa ja poikkeamislupien osalta. Kunta voi rakennusjärjestyksessä osoittaa alueet, joilla vapaa-ajan asunnon muuttaminen pysyvästi asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua.

#### 4. YLEISKAAVOITUS

Oheisesta kuvasta ilmenee Sonkajärven kunnan alueella voimassa olevat oikeusvaikutteiset yleiskaavat:

1. Sonkajärven keskustaajaman osayleiskaava on hyväksytty valtuustossa 16.6.2014 §24.
2. Sälevän rantaosayleiskaava, kunnanvaltuusto hyväksynyt 28.5.2007 §17.
3. Jyrkän osayleiskaava, kunnanvaltuusto hyväksynyt 28.5.2007 §18.
4. Taajaman ympäristön yleiskaava, kunnanvaltuusto hyväksynyt 26.2.2001 § 31 ja 7.10.2002 §45.
5. Sukevan osayleiskaava, kunnanvaltuusto hyväksynyt 26.2.2001 §30
6. Itä-Sonkajärven rantaosayleiskaava, Pohjois-Savon ympäristökeskus vahvistanut 30.9.1996.
7. Nurmijoen rantaosayleiskaava, Pohjois-Savon ympäristökeskus vahvistanut 30.9.1996.
- 10.Sukevan vankilan ympäristön osayleiskaava, kunnanvaltuusto hyväksynyt 13.11.2023 §64.

Edellä mainitun lisäksi Aittokosken alueella on oikeusvaikutuksen Aittokosken osayleiskaava, joka on hyväksytty 11.4.1984.



Kuva 1: Yleiskaavoitetut (1-7) ja asemakaavoitetut (8 ja 9) alueet.

**TUULIVOIMAYLEISKAAVOITUS**

Kunnassa vireillä olevat tuulivoimayleiskaavat:

- **Honkamäki-Viidankangas (Pohjan Voima Oy)**

Pohjan Voima Oy suunnittelee enimmillään 32 tuulivoimalan suuruista tuulivoimapuistoa n. 10 kilometrin etäisyydelle Kai-  
nuun rajasta. Voimaloiden enimmäiskorkeus on 330 metriä ja  
yksikköteho enintään 14 MW.

- o Vireille kunnanvaltuustossa 14.11.2022
- o Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 4.9.-  
10.10.2023.
- o Kaavaluonnos nähtävillä 5.6.-6.8.2024

Osayleiskaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksesta saadun  
palautteen ja YVA-yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta anta-  
man perustellun päätelmän pohjalta talvella 2024-2025. Tavoit-  
teena on, että osayleiskaavan hyväksymismenettely olisi Sonka-  
järven kunnanvaltuustossa kevättalvella 2025.

- **Kurvilanmäki (wpd-Finland Oy)**

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Kurvilanmäen alu-  
eelle enintään 46 uuden tuulivoimalan rakentamista, joista Vie-  
remän kunnan puolelle sijoittuu 40 voimalaa ja Sonkajärven  
kunnan alueelle 6 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on  
enintään 300 metriä ja yksikköteho vähintään 8 MW.

- o Vireille kunnanvaltuusto 14.2.2022 § 3
- o Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 5.1.-  
6.2.2023

Osayleiskaavaluonnos ja YVA-selostus asetetaan alustavan ai-  
kataulun mukaan nähtäville talvella 2024-2025.

- **Myllykangas (YIT Oy)**

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Myllykankaan alu-  
eelle noin 9-12 tuulivoimalaitosta, joiden yksikköteho on arvi-  
olta 6-9 MW. Turbiinien maksimikorkeus on 300 m.

- o Vireille kunnanvaltuustossa 14.11.2022 § 42
- o Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä  
5.12.2023-15.1.2024

Myllykankaan osayleiskaavaluonnoksen ja YVA-selostuksen on  
tarkoitus valmistua vuoden 2025 aikana.





## 5. ASEMAKAAVOITUS

Sonkajärven kirkonkylän ja Sukevan asemakaava-alueilla on yhteensä yli 40 vapaata kunnan omistamaa omakoti- tai rivitalojen rakennuspaikkaa sekä 9 teollisuustonttia. Akuuttia tonttitarvetta ei ole.

Kirkonkylän alueelle on laadittu numeerinen yhtenäinen ajan tasalla oleva asemakaava. Valtuusto on hyväksynyt kaavan 2.9.2003 § 27. Em. kaavaan on hyväksytty muutamia muutoksia sen jälkeen. Viimeinen hyväksytty asemakaava on koskenut kortteleita 32, 35 ja 39. Valtuusto hyväksyi kaavan 11.11.2019 § 42.

### VIREILLÄ OLEVAT ASEMAKAAVAT

#### ***-Sukevan asemakaavan muutos***

Kaavamuutoksella päivitetään Sukevan asemakaava ole-massa olevan tilanteen ja tulevia tarpeita varten. Samalla asemakaava siirretään uudelle pohjakartalle.

- o vireille kunnanhallituksessa 23.5.2022 § 106.
- o Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 7.6.-8.7.2022
- o kaavaluonnos ollut nähtävillä 1.-30.6.2023
- o kaavaehdotus ollut nähtävillä 15.11.-15.12.2023
- o Hyväksymiskäsittely loppuvuodesta 2024

#### ***-Sonkajärven biokaasulaitoksen asemakaava***

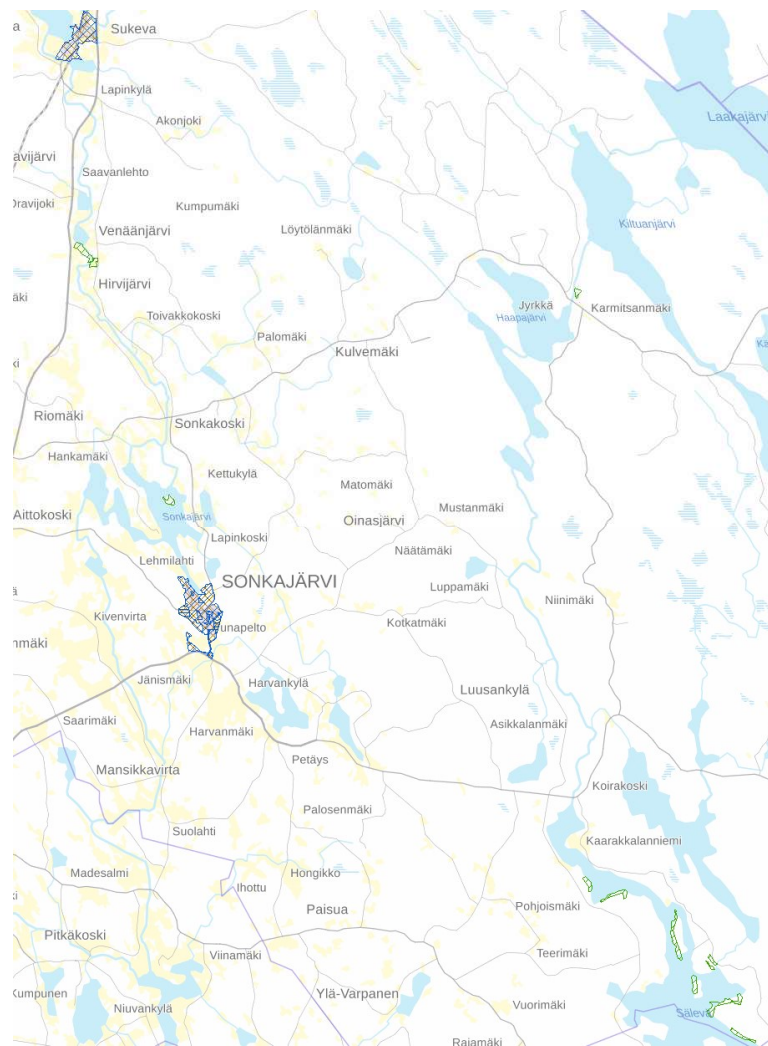
Sonkajärven kunnanhallitus on hyväksynyt 11.12.2023 § 270 Suomen Lantakaasu Oy:n tekemän kaavoitusaloitteen satelliittibiokaasulaitoksen toteuttamisen mahdollistavan asemakaavan laadinnasta. Suunnittelualue sijaitsee Sonkajärven keskustan luoteispuolella noin 10 kilometrin päässä valtatie 5:n varrella tien länsipuolella Rahvaanmäentien risteyksen kohdalla.

- o vireille kunnanhallituksessa 11.12.2023 § 270
- o osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 4.4.-3.5.2024.
- o kaavaluonnos nähtävillä 10.7.-30.8.2024.
- o Kaavaehdotuksen valmistuminen arviolta loppuvuodesta 2024

## 7. RANTA-ASEMAKAAVOITUS

Sonkajärven kunnan alueella on viisi ranta-asemakaavaa:

- Hernejärvi ja Sälevän järven ranta-alueita, valtuusto on hyväksynyt 16.12.2002 § 46.
- Sonkajärven Pihlajasaaren, valtuusto on hyväksynyt 17.5.1999.
- Matkusjoen varrella, Venäänkosken kohdalla Toivakon kylän tilalle Hotelli 3:68, valtuusto on hyväksynyt 4.2.2008.
- Venäkki ja Kankareen tilojen ranta-asemakaava Ala-Venäänjärven ja Matkusjoen rannalle on valtuusto hyväksynyt 25.6.2015 § 22. Korkein hallinto-oikeus on 18.7.2017 hylännyt kaavasta tehdyn valituksen. Itä-Suomen hallinto-oikeuden 18.7.2016 päätöstä ei muuteta ja ranta-asemakaava jää voimaan
- Jyrkän alueen tilan 762-418-29-0 Erälä ja määräalan tilasta 762418-3-3 Koskenranta ranta-asemakaava, valtuusto hyväksynyt 29.6.2017 § 46.



Kuva 3: Asemakaavat sini-ruskea rasteri ja ranta-asemakaava-alueet vihreä rasteri.

**8. KAAVOITUSASIOISTA VASTAAVAT VIRANHALTIJAT**

Kaava-asioista vastaavat tekninen johtaja Ville Kamaja ja rakennustarkastaja Kauko Korolainen.

Kaavoitukseen liittyvät sekä muut maankäyttöasiat valmistellaan kaavoitustoimikunnassa, johon kuuluvat tekninen johtaja Ville Kamaja (pj.), Tarja Ewane, Helena Kainulainen, Seppo Kainulainen, Jyri Kuittinen ja rakennustarkastaja Kauko Korolainen (siht.).

Lisätietoja kaavoitusasioissa antavat:

- tekninen johtaja Ville Kamaja, puh. 040 675 0042
- rakennustarkastaja Kauko Korolainen, puh. 0400 172743